

Lätweefchu Nwises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummiffiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 40. Zettortbeenâ Imâ Oktobera 1831.

J e l g a w a 30tâ Septempera.

Lihds 22tru Septempera pee Nihgas ohsta 1432 fuggi bij atbraufuschi un 1299 isgahjuschi.

N o P o h l u k a r r a.

Kaut no schi karrâ leela teitschana buhtu, fo, ja walla buhs, turymak wehl stahstifim, tomehr taggad ta preeziga sinna jadohd, ka Warschawa, schis Pohlu walsts galwas-pilsats, 26tâ Augustâ deenâ, no neuſwarrejama Kreewu karrâ-spehka pahrspehta un panemta tappusi. Schis pilsats, kurrâ isgahjuschi gaddâ, Nowembera mehnefi, pirmais prettineeku dumpis zehlees, schinni gaddâ no eemahjneekem, Pohlu karrâ=laudim un fadschteem strahdneekem no wiffahim puffedim bij ar leeleem skanstu darbeem un walwjeem aptafihst tappis, tâ ka grubta leeta bija, tam peekluht un to pahrrarret. Tomehr Pohli, kurreu semmes=waldischana, un spehka=awots Warschawâ bija, ne warreja fawalditi klucht, pirms ne kâ Warschawa panemta bija. Pehz tahm daschadahim stiprahm kaufchanahim, kas Kreewu un Pohlu starpâ bija gaddijuschees, jau wiss winnu karrâ=spehks Warschawâ un tur apfahrt bija fagahjis, un us scho masu ruhini, tâ fakfoht, fasprousts tappis. Tomehr tee ar labbu nepadewahs, us fawu stipurumu palaudamees. Tapehz nu muhsu Welbmarschallis, tas Perseru un Turku uswarretais, Grahws Paskewitsch Crivanski fawus neisbeedinajamus karrâ=pulks 25tâ Augustâ deenâ us sturmi wedde, un leela kaufchana no abbahim puffedim diwi deenas apfahrt bija. Kreewi ar makti wirfti speedehs, Pohli ar drohschfirdibu pretti kawahs. Weena skanste, weens walwis pehz ohtra tappe ar affinsleefschanu no Kreeweem panemts, un 26tâ Au-

gusta wakkarâ Kreewi uswarrejuschi, jau pehdigu pilsata walwi bija nonehmusch; tad Pohli ar luhgschanu Keisara schelastibai padewahs, un zaur to aiskaweja ka winnu pilsats ne tappe woi nodedsinahst woi pagallam fashauts. 27tâ Augustâ Pohlu karrâ=wihri bija isgahjuschi, un Kreewu karrâ=spehki ar leelu gohdu no pascha Keisara brahla, ta Leelwirsta Mikaila Pawlowitscha, tappa Warschawâ rewessi. — Nu jau karrâ-trohksnis apflussejahs — jau karrâ-eerohtschi dufs — jau dischgabbali wairs ne ruh — jau namneneeks warr drofschi fawu ammatu strahdaht, arrais fawu lauku kohpt, un mums wisseem ar skanstu balst jafakka: Waldeew Deewam! jo arri tee atlikkuschi Pohlu karrâ=laudis, schurp turp isklisht; zits generalis Galihzijas=semne, zitti pulki Prubschu=semne glahbjahs, un karrâ-eerohtschus tur noleek; driht ne weens eenaidneeks wairs neatliks, kas uswarrams buhtu un pretti turretees spehtu. Jau Kreewu waldischana Warschawâ teefu un taisnibu isdohd, un neprahtigi dumpineeki manniht nomanna, ka winnu padohms irr slihts un neisweddam bis; zaur winneem dauds tuhkstoschi ittin bes augleem dschwibu, mantu un labklahschanu paspehlejuschi. **U**, kahdu atbildeschanu teem Deewam buhs jadohd!

Leelais Warschawas uswarretais, Paskewitsch, irr no muhsu Keisara ar to peewahrdu: Warschawas Leelkungs apgohdahts tappis, un muhsu Keisara schelastiba baggatas atmakfashanas un gohda=dahwanas wisseem augsteem kungeem un generaleem dewuffi, kas Winnam arri schinni grubtâ karrâ ar ustizibu un leelshirdibu deenejuschi.

No wahzu awihsehm.

Schinnî gaddâ tas appafsch semmes passlehyts ugguns atkal plohsahs un darbojahs, un meh's ne warram sinniacht, woi muhsu tehwu=semmes augliba newaid no ta karstuma zehlupees, kas no appafschaja ugguna nahzis, un tâ fakkoht, semmes dsihslès un ahderès islaidees irr. Kad nu tahda sinnafehana un Deewa darbu ismekleschana grehta irr, tad mums peeteek sinnaht, kas tad sweschâs mallâs notizzis un kâ Deews tur sawu spehku rahdijis. Tas Italijas ugguns-wehmeis kalns, kas Wesuw's fauzams, itt labbâ meera ne stahw, jo winsch daudreis ugguns un duhmju stabbus ischauh, bet ta jau irr eerasta leeta, par ko winnâ pussè neweens wairs ne brihuojahs. Bet leels brihnuns irr, ka schinnî waffarâ, paschâ widdus=juhra, ne tahlu no leelas Sizihlijas fallas, jauns ugguns wehmeis kalns iszehlees irr, kas scho paschu brihdi wehl uggunt, pelnus un alminus pa pulku ismett. Dohmajet, fur zitfahr't lihdseua, apbrauzama juhra bij, tur taggad falla irr islaidusees, kas peezu werstur aprinki turr, un kurras widdâ, 80 pehdu augstumâ, tas jaunais ugguns kalns iszehlees ar leelu trohksni un bahrsibu darbojahs. Laimineeem no tahs weetas jau tahlumâ jalaisahs, jo kas newihshi pa klastu peebrauktu, tas tē sawu gallu dabbu, kâ zitteem jau notizzis irr.

Nè, kahdi leeli Deewa brihnuni ir muhsu laifôs wehl noteek! Kas Deewam ne eespehjams?

— 3 —

Stahstis

no diweem brahkeem.

Weenâ leelâ un baggatâ pilsfahâ dsihwoja diwi brahli, kas sawâ prahâ un tikkuonds ne buht kohpâ nesatikke. Teem nomirre abbi wezzati, zits pehz zitta, weenâ gaddâ, un schee, kas Bija no aughtas un baggatas fahrtas, atstahje teem behrneem leelu mantibu. Tas wezzafais, ar wahrdu Dahwid's, lifke jau eefsch behrau deewahm zeetu un nepaklaufigur firdi manniht. Jo

wezzaks tappis, jo wairaf winsch mihleja aplam neeka darbus. Ne kahda pahrimahzishana, ne kahda labba passubbinaschana, ja ir paschas luhgshanas un wezzaku affaras, ne warreja wiina zeetu firdi walidht. Winsch kalpoja ween sawahm nifnahm fahribahm. Tas ohtrais un jaunakais brahli's, Pauls wahrda, dauds sawadu firdi un prahtu eefsch wissahm leetahm parahdija. Wiffu winsch mahzifahs kas tik weenam jauneklum no sawas fahrtas warreja taisnu gohdu padarriht. Tapedz winsch arridsan no wisseem tâ lohti mihlehts tappe kâ tee tam pretti to wezzaku brahli ne gribbeja panest. Tâ kâ schis mi sawu dallu no wezzaku mantibahm sawas rohkâs dabbuja, winsch wehl sahze dauds trakkati dsihwoht. Wiffâ leelâ pilsfahâ winsch tahdâ flawâ bij, ka winsch gluschi palaidees, sawu naudu aplam ween kaisam un istehram. Bet us pehdahm to ahtri sanehme nelaine un leela nabbadsiba. Tē winsch mekleja paligu pee Schildeem, kas winnu it plifku nowilke. Krittis eefsch leekeem parradeem winsch ne simtaja kâ makfah. Winsch eet tadeht pee brahla, un aisnemmahs no wiina ne masumu no nardas, bet ir to eefsch kahdahm deenahm istehreis, winsch atkal ohtru un treschu reisi nahk no brahla prassht. Brahlis, lohti labstirsnigs buhdams, atkal tam lihdseja, bet ka tam gauishi sahpeja, kad tas ifdeenâs dsirdeja, kahdu faumu un negohdu ne ween pascham, bet ir raddeem un draugeem winsch padarram, tad zaur labbeem un bahrgaum wahrdeem tas winnu gribb pamahziht kâ negudri tas dsihwojam, kahdâ faumâ un nelainê tas deenâs krittisim, un ka winsch to speesch firdi, ka robku no wiina gluschi atraut. Bet ko atbild brahlis? Nu lahsteem tam mugguru greesis, fahk wehl nifnaki dsihwoht. Pauls apnizzis ar tahdu neleeti no brahla, weenâ pilsfahâ palift, kas ifdeenâs tam pehz naudas us kâllu sfrehje, apnehmahs sawu naudu labbâ ustizigâ weetâ us augkeem isdoht, un tâ, ka neweens to dabbuja sinnaht, zittâ semmè noeet. Wiffu labbi padarrija, winsch kahpis us weenu fuggi, un nobrauze us Ameriku, fur winsch ir wessels un laimigs ais-tappe.

Dahwid's nu nebuht dabbudams brahli re-

dseht, darbojahs wissur winnu isklausaht, bet wiss darbs bija welti. Pauls jau par to bija labbi gahdajis, ka tam ne warreja sinnams tapt fur winsch nogahjis. Nelaime us nelaimi tam nu speedahs wirsu. Wiss pilssahs winnu smahdeja, wezzi draugi to atmette, no parradneefem tas tappe meklehts. Schee bija no paschas teefas to waltu dabujuschi to zeetumã eemest. To winsch ne fagaiddija, bet fleppeni nakts tumfiba ismuffe no tahs pilsschetas. Ganna winsch noschehloja brahli ko winsch tik gauschi bija apbedinajis, un kas wehl tas weenigais pasaulẽ buhtu bijis, pee furra tas tahdã leelã nohtẽ paligur atrast warreja.

Kur nu warreja eet un naudu us aisdohschanu praßiht? Us tahdu neleeti jau azzis tik usmest, turreja wissi zitti lungi par kaunu. Urtidfan ar winnu tik tahlu ne buhtu tappis, jo winsch kã muischneeks wehl farradeenestẽ buhtu warrejis glahbtees. Bet eeksch fohlahin ne neeka mahzjeees, pats nenstizzejahs jeb kahdu ammatu usnemt. Pee ta winsch wissur aschi tappe meklehts, un tã tik gahdaja kautkahdã naktt noslehytees. Par to labbaku padohmu winsch tizzeja eeksch nabbagu drahnahm gehrbtees un tã kã pluschkis teefas rohkahm ismufft. Tas likkabs tam itt labbi faderreht ar saweem launeem tikkumeem, jo tã winsch warreja jo drohschaki schurp un turp nowasatees. Tapeh; winsch fabeedrojahs ar zitteem sflaideem un wasankeem, un gahje ar teem, no weena semmes gabbala us zittu. Tã dshwoja labbu un baggatu wezzaku behrns, kas sawã dsintene pee augsta gohda buhtu warrejis tapt.

(Turpma! tas belgums.)

Dshwibas = dahrs.

I.

Tas dshwibas=dahrsinsch irr mihligs un jauks, Kad usdihgt un isplaukt tas pukkischu lauks, Kad ohscha no smarschigeem seedineem nahk, Un waffaras wehsminsch tohs kustinaht fahk.

2.

Kaug wilnisch wilnius mihligt dsenn,
Pahr' kusedams wehsminsch teem spehledams
freen,
Un pehrwes dasch=daschadas azzis mums spihd,
No pukkischu lappinahm raffa kad kricht.

3.

Pawaffarã, dahrsu zaurinkodams, leen
Wehs frautinsch, kas burbulu burbuleem freen;
Schis frautinsch irr jaunibas mihlibas preeks,
Un dshwibas=pukkischu jaukuma spehks.

4.

Bet ak! ne zit ilgi, tẽ waffara noht,
Nakts salnas tohs pukkischu seedinus pohst',
Un galwu nokahrusi rohsite wihst,
Ta nowihst — un lihgsimiba firdi ischkhst.

5.

Wehl dshwibas=dahrsinsch pilns pukkischu seed,
Pahr' kusedams wehsminsch teem spehledams eet,
Wehl ohscha no smarschigeem seedineem nahk,
Wehl jaunekus eelihgsnoht, pilnam tas mahk.

6.

Mehs seerejam dahrsind, drihs schur, drihs tur,
Mums jaunibas=preekus wehl ne weens apturr;
Kam peeminneht dabshus, kas arri drihs plaukt,
Kad dahrsinsch, pilns pukkischu, seed mums tik
jauks?

7.

Bet — allasch schahs pukkites seedeht ne warr;
Tahs wihthihs — mehhs pamasam wihthim arr'. —
Ta semme, kas rohsitei spehkus dohd plaukt,
Muhs usnemẽ, — bet dwehflei buhs muhschigi
augt.

E.....I.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Reiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Suhres pagasta teefas wissi tee, kam kahdas
taipas parradu praßischanas pee to mantu ta zittfahr-
tiga Suhres fainneeka Treberu Mahrtina buhtu, kas
fawas mahjas nespehziabas labbad pats atdenis un par
furra mantu inventariuma trahkuma dehl zaur to
fpreedumu no 5tas f. m. konkurs nolikta; aizmati, pee

saundeschanas sawas teefas, eelsch to starpu no 8 neddelahm un wißwehlaki libhs to 7tu Nowembera f. g. fas par to weenigu un isflehsamtu terminu nolikt tappis, scheitan peeteiktes, sawas prassifchanas un winnu parahbischanas nodoh, un tad to tahlatu spreedumu fagaibih.

Subres pagasta teefa 12ta Septempera 1831. 3
 (C. W.) ††† Krazin Janne, pagasta wezzakais.
 (Nr. 161.) Fr. Grücke, pagasta teefas ffrihweris,

Us pawehleschanu tahs Keiserikfas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreiwu Walts 2c. 2c. 2c., pehz pawehleschanas weenas Dausfas aprintu teefas no 1mas Septempera f. g., wiffi parradu deweji ta zitfahriga schejenajes fainweeka Raibu Andreija, par kurra mantu, muischas un magasihnes parradu behl konkurse nolikta irr, tohp no Wiffesmuischas pagasta teefas usaizinati, pee saundeschanas sawas teefas, libhs to 30tu Septempera mehnescha deenu 1831 pee schih teefas peeteiktes. Wiffesmuischas pagasta teefa tanni 2tra Septempera 1831. I

(L. S. W.) ††† Furre Seemel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 44.) J. Pormal, pagasta teefas ffrihweris.

No tschiggancem, fueri Skrundas Krohnu muischah behl passess-truhkuma apstahdinati, bet nakti no zecuma islausufchees, irraid weens gaischi behrs firgs ar melnahm krehpehm un astes, 5 libhs 6 gaddu wezs, pamests. Kad nu gan tizzams, ka schis firgs sagt irraid, tad tas ihpafschnecks schi sirga usaizinahs teek, eelsch ta laika=starpa no 2 mehnescheem, sawu ihpafschibu pee ta sirga schè parahdiht, un to, prett atlibhsinaschanu tahs ustruru=mafsas, prettim nemt. Ja pehz ta sirga ne kahda prassifchana eelsch ta nolikta laika notiktu, tad tas uhtropè schè pahrohts taps.

Skrundes pagasta teefa tanni 12ta Septempera mehnescha deena 1831.

††† Wenu Frizz, pagasta wezzakais.
 (Nr. 242.) C. Szonn, pagasta teefas ffrihweris.

No teem beidsot peeminneteem tohp wiffi, furreem kahdas taisnas parradu prassifchanas jeb atlibhsinaschanas pee tahs atlikfuschas mantas ta nomirruscha Lehna basnizaskunga Philippa v. Rhanaeus buhtu, usfaukti: ar tahm paschahm, pee saundeschanas sawas teefas, pehz feschahm neddelahm, tas irr tanni 26ta Oktober f. g., fas par to weenigu islibhsinaschanas terminu nolikt irr, Lehna basnizaskunga=muischah few peeteiktes. 3

Lee ubraugi tahs testamentes peepibifchanas.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Nihgè tanni 21ma Septempera 1831.

		Sudraba nauda.				Sudraba nauda.	
		Rb.	Kp.			Rb.	Kp.
3 rubli 74 Kap.	papihru naudas gelbeja	1	—	1 pohds	fannepu . tappe mafsahts ar	1	—
5 —	papihru naudas	1	33	1 —	linnu labbakas surtes — —	2	—
1 jauns	dahlderis	1	30	1 —	— fliktakas surtes — —	1	50
1 puhrs	rudsu tappe mafsahts ar	1	25	1 —	tabaka	—	60
1 —	kweeschu	2	40	1 —	dselses	—	70
1 —	meeschu	1	—	1 —	sweesta	2	—
1 —	meeschu=putrainu — —	1	30	1 muzzu	silku, preeschu muzzâ — —	4	50
1 —	ausu	—	65	1 —	— wihfschnu muzzâ — —	4	75
1 —	kweeschu=miltu	3	—	1 —	farakanas fahls	6	—
1 —	bihdeletu rudsu=miltu — —	1	50	1 —	rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 —	rupju rudsu=miltu — —	1	15	1 —	rupjas baltas fahls — —	4	25
1 —	firnu	1	25	1 —	smalkas fahls	3	50
1 —	linnu=sehflas	2	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weena mafsa.			
1 —	fannepu=sehflas	1	—				
1 —	fimmenu	1	50				

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.